

**DEKRET METROPOLITY GDAŃSKIEGO
W SPRAWIE DUSZPASTERSTWA
W OKRESIE WIELKANOCNYM**

W odniesieniu do przekazanych już duchowieństwu informacji związanych z nowym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 i 19 kwietnia 2020 r., ustanawiam dla Archidiecezji Gdańskiej następujące zasady dalszej posługi duszpasterskiej w czasie wielkanocnym:

1. Zgodnie z decyzją władz państwowych liczba uczestniczących w liturgii uzależniona jest od powierzchni kościoła według przełicznika 1 osoba na 15 m². Do tej liczby nie wlicza się kapłana oraz osób posługujących podczas Mszy Świętej. Należy przy tym pamiętać o zachowywaniu odstępu między wiernymi wynoszącego minimum 2 m. Na drzwiach kościołów należy wywiesić informację dotyczącą liczby osób mogących uczestniczyć w liturgii z przypomnieniem obowiązku zachowania bezpiecznej odległości oraz obowiązku zakrywania ust i nosa.
2. Wierni, uczestniczący w liturgii oraz usługujący przy ołtarzu, mają obowiązek zakrywania ust i nosa. Z tego obowiązku zwolnieni są jedynie duchowni, którzy sprawują obrzędy. Przyśtępując do Komunii Świętej wierni winni odsłonić usta, nie dotykając zewnętrznej części elementu ochronnego. Poza liturgią należy zachować stosowne przepisy prawa państwowego.
3. Do odwołania obowiązuje dyspensa od obowiązku uczestnictwa w niedzielnej Eucharystii. Dotyczy ona wszystkich wiernych Archidiecezji Gdańskiej i osób czasowo przebywających na jej terenie. Mając jednak na uwadze wprowadzone przez prawo zmiany, zachęcam wiernych, aby korzystali z możliwości, jakie dają nowe przepisy i uczestniczyli w Eucharystii w swoich kościołach, zarówno w niedziele, jak i dni powszednie. O skorzy-

stanie z niedzielnej dyspensy proszę zwłaszcza osoby chore, noszące objawy infekcji dróg oddechowych, starsze, będące w grupie ryzyka zarażenia wirusem oraz tych wszystkich, którzy czują obawę przed zarażeniem. Osoby korzystające z dyspensy zobowiązane są w sumieniu do uczestnictwa we Mszy Świętej w domu, transmitowanej za pomocą środków społecznego przekazu i przyjęcia Komunii duchowej oraz do pogłębionej modlitwy osobistej i rodzinnej.

4. Kościoły powinny pozostać otwarte, tak by dać wiernym codzienną okazję do osobistej modlitwy, nawiedzenia i adoracji Najświętszego Sakramentu oraz skorzystania ze spowiedzi świętej, którą należy zorganizować według zasad podanych na czas epidemii, dbając o przestrzeganie zaleceń sanitarnych i zasad higieny. W dalszym ciągu bardzo proszę o należyte zabezpieczanie miejsc do spowiedzi indywidualnej. Należy spowiadać w stałych, wyznaczonych terminach. Dla bezpieczeństwa przy sprawowaniu sakramentu pokuty kapłani powinni używać masek ochronnych.
5. W sytuacji bolesnej niemożności przystąpienia do sakramentu pokuty (np. choroba, zagrożenie zdrowia i życia czy brak możliwości spowiedzi św.), należy pamiętać, że istnieje w takiej sytuacji możliwość skorzystania z uzyskania odpuszczenia grzechów przez akt żalu doskonałego. Żal doskonały, płynący z miłości do Boga, wyrażony w szczerzej prośbie o przebaczenie (takiej, jaką penitent jest obecnie w stanie wyrazić), gładzi grzechy, ale musi mu towarzyszyć stanowcze postanowienie, aby jak najszybciej przystąpić do spowiedzi sakramentalnej (por. KKK, nr 1452).
6. Należy podtrzymać możliwość udzielania Komunii Świętej wiernym, którzy indywidualnie o to proszą, a którzy łączą się duchowo ze wspólnotą Kościoła poprzez transmisję Mszy Świętej za pośrednictwem telewizji, radia lub Internetu.
7. Przypominam, że niemożność przyjęcia Komunii Świętej w czasie epidemii w pierwszy piątek lub w pierwszą sobotę miesiąca, nie przerywa ciągłości powyższych praktyk.

8. Przy sprawowaniu pozostałych sakramentów kierujemy się wytycznymi podanymi na czas epidemii, przestrzegając zasad higieny i zaleceń sanitarnych.
9. Co do sprawowania pogrzebów, ustanawiam następujące zasady:
 - a) w kościołach i w kaplicach cmentarnych należy zachować przepisy dotyczące liczby osób w miejscach kultu religijnego (1 osoba na 15 m²) oraz zachowania bezpiecznej odległości między osobami w kościele i na cmentarzu (minimum 2 m).
 - b) na cmentarzu może uczestniczyć nie więcej niż 50 osób podczas jednego pogrzebu, oprócz sprawujących kult religijny, osób dokonujących pochowania lub osób zatrudnionych przez zakład lub dom pogrzebowy.
 - c) nie odbywa się stacja w domu zmarłego lub w kaplicy przedpogrzebowej, ani nie urządza się procesji do kościoła.
 - d) stacja w kościele lub w kaplicy cmentarnej z ostatnim pożegnaniem może być sprawowana o ile przepisy sanitarne i lokalne rozporządzenia administratorów cmentarzy na to pozwalają.
 - e) utrzymany zostaje zakaz organizacji konduktów (między kościołem a cmentarzem). Należy pamiętać o nieotwieraniu trumny.
 - f) w porozumieniu z rodziną można ograniczyć ceremonię pogrzebu do jednej stacji przy grobie, a na wyraźne żądanie służb sanitarnych należy uczynić to bezwzględnie. Jeśli okoliczności na to pozwalają, stację można poprzedzić procesją od bramy cmentarnej.
 - g) Mszę Świętą pogrzebową odprawia się w kościele w dniu pogrzebu lub w terminie późniejszym, w zależności od ustaleń z rodziną zmarłego.
 - h) rodzinę zgłaszającą pogrzeb, należy poinformować o rozporządzeniu państwowym i niniejszym dekrete. Kapłanów proszę o punktualne rozpoczynanie uroczystości pogrzebowych, z zabezpieczeniem czasu na dojazd do cmentarza oraz przejście do grobu. Na cmentarzu polecam duchownym używanie masek ochronnych.

10. Przywracam wspólnotowe celebrowanie nabożeństw w kościołach i kaplicach, które zostało zawieszono Dekretem z dnia 14 marca 2020 r. Ich celebrowaniu musi towarzyszyć zachowanie wszelkich norm określonych przez władze państwowe w danym okresie stanu epidemii. Nadal zachęcam do indywidualnej i rodzinnej modlitwy, szczególnie w Godzinie Miłosierdzia, o powstrzymanie epidemii i suszy oraz o potrzebne siły dla wszystkich zmagających się z tymi żywiołami.
11. W miesiącach kwietniu i maju zostają odwołane wszystkie piesze pielgrzymki i celebracje o charakterze plenerowym. Jednak liturgie odpustowe i towarzyszące im nabożeństwa należy sprawować wewnątrz kościoła z zachowaniem odpowiednich przepisów państwowych. Zakazane są wszelkie procesje, a w ich miejsce można sprawować nabożeństwa.
12. W odniesieniu do Pierwszych Komunii Świętych obowiązuje Komunikat Kurii Metropolitalnej Gdańskiej z dnia 18 kwietnia 2020 r.
13. W kwestii przygotowania i udzielania sakramentu bierzmowania, niezmiennie w okresie, w którym szkoły pozostają zamknięte, są odwołane wszelkie spotkania parafialne oraz organizacyjne z kandydatami do bierzmowania. Duszpasterzy jednak proszę o kontynuowanie formacji przygotowującej do przyjęcia sakramentu za pośrednictwem Internetu. Natomiast terminy udzielania bierzmowania zostaną wyznaczone w zależności od przebiegu stanu epidemii oraz dalszych decyzji władz państwowych.
14. Nadal zaleca się, aby parafie transmitowały w na stronach internetowych i w mediach społecznościowych niedzielą Mszę Świętą oraz inne nabożeństwa i modlitwy. Podczas liturgii niedzielnej i świątecznej należy zawsze głosić homilię, która powinna być starannie przygotowana (najlepiej na piśmie!). **Przypominam, że liturgia Mszy Świętej może być jedynie transmitowana na żywo. Wcześniejsze nagrania, które co do realnego czasu transmisji mogą wprowadzać wiernych w błąd, należy usunąć w ciągu najbliższych 5 dni.**

15. Polecam, aby raz w miesiącu w każdym kościele i kaplicy odprawić Mszę Świętą ze specjalnego formularza „W czasie pandemii”, z zachowaniem przepisów liturgicznych. Termin i godzinę Eucharystii należy podać wiernym.
16. Zachęcam do kontynuowania ufnej modlitwy o ustanie epidemii, zdrowie i deszcz poprzez śpiew Suplikacji oraz codzienny Różaniec o godzinie 20.30.
17. Proszę, aby na stronach internetowych parafii utworzyć ikonę, zawierającą teksty modlitw w czasie epidemii do indywidualnego odmawiania przez wiernych.
18. Bardzo proszę, aby w czasie epidemii nie utracić kontaktu z prasą katolicką. Polecam zwłaszcza Gościa Niedzielnego – także w wydaniu elektronicznym.
19. Kuria Metropolitalna Gdańska będzie czynna od poniedziałku do piątku w godz. od 9.00 do 13.00. Sprawy bieżące, które nie wymagają osobistego przybycia do Kurii, proszę załatwiać drogą telefoniczną oraz za pośrednictwem e-maila.
20. Stopniowe znoszenie ograniczeń nie może zwolnić nas z wytężonej troski o zdrowie i życie wiernych realizowanej w duchu chrześcijańskiej miłości Boga i bliźniego, dlatego polecam aby właściwie, odpowiedzialnie i z całą starannością egzekwować przepisy odpowiednich władz i służb.
21. Ponownie dziękuję kapłanom, osobom życia konsekrowanego i świeckim współpracownikom za organizowaną w tym trudnym czasie liturgię i umożliwienie szerokiemu gronu wiernych przeżywania Eucharystii w łączności ze wspólnotą parafialną. Wyrażam także wdzięczność za zorganizowanie dodatkowych adoracji Najświętszego Sakramentu i stworzenie okazji do indywidualnej modlitwy. Dziękuję za systematyczne dyżury w konfesjonale i stworzenie w tym trudnym czasie dodatkowych okazji do spowiedzi św. Szczególnie dziękuję za uaktualnianie stron internetowych, umieszczane modlitwy, materiały duszpasterskie, filmy religijne itp. Niezwykle cenne są dodatkowe inicjatywy związane z uruchomieniem skrzynek kontak-

towych czy telefonów dla osób potrzebujących duchowego wsparcia.

Szczególne podziękowania kieruję do katechetów za odpowiedzialne i kompetentne włączenie się w dzieło katechizacji szkolnej i sakramentalnej realizowane drogą internetową.

22. Licznym wspólnotom kapłańskim i zakonnym dziękuję za włączenie się w codzienną modlitwę solidarności Kościoła w Polsce poprzez wspólne odmawianie różańca. Żywię nadzieję, że ta ufna modlitwa przyczyni się do ustania pandemii, a także umocni nas w jedności wiary.
23. Pragnę także podziękować wszystkim wiernym Archidiecezji Gdańskiej za wszelkie przejawy miłości bliźniego oraz za ofiary przekazywane na Caritas i na utrzymanie parafii.

Wszystkie dotychczasowe dokumenty i wskazania odnoszące się do stanu epidemicznego i przekazane już przez Kurie Metropolitalną Gdańską zostają utrzymane w mocy, o ile nie stoją w sprzeczności z postanowieniami zawartymi w niniejszym Dekrecie.

+ Sławoj Leszek Głódź
Arcybiskup
Metropolita Gdański

**DEKRET METROPOLITY GDAŃSKIEGO
W SPRAWIE DUSZPASTERSTWA
W OKRESIE WIELKANOCNYM**

W odniesieniu do przekazanych już duchowieństwu informacji związanych z nowym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 i 19 kwietnia 2020 r., ustanawiam dla Archidiecezji Gdańskiej następujące zasady dalszej posługi duszpasterskiej w czasie wielkanocnym:

1. Zgodnie z decyzją władz państwowych liczba uczestniczących w liturgii uzależniona jest od powierzchni kościoła według przelicznika 1 osoba na 15 m². Do tej liczby nie wlicza się kapłana oraz osób posługujących podczas Mszy Świętej. Należy przy tym pamiętać o zachowywaniu odstępów między wiernymi wynoszącego minimum 2 m. Na drzwiach kościołów należy wywiesić informację dotyczącą liczby osób mogących uczestniczyć w liturgii z przypomnieniem obowiązku zachowania bezpiecznej odległości oraz obowiązku zakrywania ust i nosa.
2. Wierni, uczestniczący w liturgii oraz usługujący przy ołtarzu, mają obowiązek zakrywania ust i nosa. Z tego obowiązku zwolnieni są jedynie duchowni, którzy sprawują obrzędy. Przyśięgając do Komunii Świętej wierni winni odsłonić usta, nie dotykając zewnętrznej części elementu ochronnego. Poza liturgią należy zachować stosowne przepisy prawa państwowego.
3. Do odwołania obowiązuje dyspensa od obowiązku uczestnictwa w niedzielnej Eucharystii. Dotyczy ona wszystkich wiernych Archidiecezji Gdańskiej i osób czasowo przebywających na jej terenie. Mając jednak na uwadze wprowadzone przez prawo zmiany, zachęcam wiernych, aby korzystali z możliwości, jakie dają nowe przepisy i uczestniczyli w Eucharystii w swoich kościołach, zarówno w niedziele, jak i dni powszednie. O skorzy-

stanie z niedzielnej dyspensy proszę zwłaszcza osoby chore, noszące objawy infekcji dróg oddechowych, starsze, będące w grupie ryzyka zarażenia wirusem oraz tych wszystkich, którzy czują obawę przed zarażeniem. Osoby korzystające z dyspensy zobowiązane są w sumieniu do uczestnictwa we Mszy Świętej w domu, transmitowanej za pomocą środków społecznego przekazu i przyjęcia Komunii duchowej oraz do pogłębionej modlitwy osobistej i rodzinnej.

4. Kościoły powinny pozostać otwarte, tak by dać wiernym codzienną okazję do osobistej modlitwy, nawiedzenia i adoracji Najświętszego Sakramentu oraz skorzystania ze spowiedzi świętej, którą należy zorganizować według zasad podanych na czas epidemii, dbając o przestrzeganie zaleceń sanitarnych i zasad higieny. W dalszym ciągu bardzo proszę o należyte zabezpieczanie miejsc do spowiedzi indywidualnej. Należy spowiadać w stałych, wyznaczonych terminach. Dla bezpieczeństwa przy sprawowaniu sakramentu pokuty kapłani powinni używać masek ochronnych.
5. W sytuacji bolesnej niemożności przystąpienia do sakramentu pokuty (np. choroba, zagrożenie zdrowia i życia czy brak możliwości spowiedzi św.), należy pamiętać, że istnieje w takiej sytuacji możliwość skorzystania z uzyskania odpuszczenia grzechów przez akt żalu doskonałego. Żal doskonały, płynący z miłości do Boga, wyrażony w szczerzej prośbie o przebaczenie (takiej, jaką penitent jest obecnie w stanie wyrazić), gładzi grzechy, ale musi mu towarzyszyć stanowcze postanowienie, aby jak najszybciej przystąpić do spowiedzi sakramentalnej (por. KKK, nr 1452).
6. Należy podtrzymać możliwość udzielania Komunii Świętej wiernym, którzy indywidualnie o to proszą, a którzy łączą się duchowo ze wspólnotą Kościoła poprzez transmisję Mszy Świętej za pośrednictwem telewizji, radia lub Internetu.
7. Przypominam, że niemożność przyjęcia Komunii Świętej w czasie epidemii w pierwszy piątek lub w pierwszą sobotę miesiąca, nie przerywa ciągłości powyższych praktyk.

8. Przy sprawowaniu pozostałych sakramentów kierujemy się wytycznymi podanymi na czas epidemii, przestrzegając zasad higieny i zaleceń sanitarnych.
9. Co do sprawowania pogrzebów, ustanawiam następujące zasady:
 - a) w kościołach i w kaplicach cmentarnych należy zachować przepisy dotyczące liczby osób w miejscach kultu religijnego (1 osoba na 15 m²) oraz zachowania bezpiecznej odległości między osobami w kościele i na cmentarzu (minimum 2 m).
 - b) na cmentarzu może uczestniczyć nie więcej niż 50 osób podczas jednego pogrzebu, oprócz sprawujących kult religijny, osób dokonujących pochowania lub osób zatrudnionych przez zakład lub dom pogrzebowy.
 - c) nie odbywa się stacja w domu zmarłego lub w kaplicy przedpogrzebowej, ani nie urządza się procesji do kościoła.
 - d) stacja w kościele lub w kaplicy cmentarnej z ostatnim pożegnaniem może być sprawowana o ile przepisy sanitarne i lokalne rozporządzenia administratorów cmentarzy na to pozwalają.
 - e) utrzymany zostaje zakaz organizacji konduktów (między kościołem a cmentarzem). Należy pamiętać o nieotwieraniu trumny.
 - f) w porozumieniu z rodziną można ograniczyć ceremonię pogrzebu do jednej stacji przy grobie, a na wyraźne żądanie służb sanitarnych należy uczynić to bezwzględnie. Jeśli okoliczności na to pozwalają, stację można poprzedzić procesją od bramy cmentarnej.
 - g) Mszę Świętą pogrzebową odprawia się w kościele w dniu pogrzebu lub w terminie późniejszym, w zależności od ustaleń z rodziną zmarłego.
 - h) rodzinę zgłaszającą pogrzeb, należy poinformować o rozporządzeniu państwowym i niniejszym dekrete. Kapłanów proszę o punktualne rozpoczynanie uroczystości pogrzebowych, z zabezpieczeniem czasu na dojazd do cmentarza oraz przejście do grobu. Na cmentarzu polecam duchownym używanie masek ochronnych.

10. Przywracam wspólnotowe celebrowanie nabożeństw w kościołach i kaplicach, które zostało zawieszane Dekretem z dnia 14 marca 2020 r. Ich celebrowaniu musi towarzyszyć zachowanie wszelkich norm określonych przez władze państwowe w danym okresie stanu epidemii. Nadal zachęcam do indywidualnej i rodzinnej modlitwy, szczególnie w Godzinie Miłosierdzia, o powstrzymanie epidemii i suszy oraz o potrzebne siły dla wszystkich zmagających się z tymi żywiołami.
11. W miesiącach kwietniu i maju zostają odwołane wszystkie piesze pielgrzymki i celebracje o charakterze plenerowym. Jednak liturgie odpustowe i towarzyszące im nabożeństwa należy sprawować wewnątrz kościoła z zachowaniem odpowiednich przepisów państwowych. Zakazane są wszelkie procesje, a w ich miejsce można sprawować nabożeństwa.
12. W odniesieniu do Pierwszych Komunii Świętych obowiązuje Komunikat Kurii Metropolitalnej Gdańskiej z dnia 18 kwietnia 2020 r.
13. W kwestii przygotowania i udzielania sakramentu bierzmowania, niezmiennie w okresie, w którym szkoły pozostają zamknięte, są odwołane wszelkie spotkania parafialne oraz organizacyjne z kandydatami do bierzmowania. Duszpasterzy jednak proszę o kontynuowanie formacji przygotowującej do przyjęcia sakramentu za pośrednictwem Internetu. Natomiast terminy udzielania bierzmowania zostaną wyznaczone w zależności od przebiegu stanu epidemii oraz dalszych decyzji władz państwowych.
14. Nadal zaleca się, aby parafie transmitowały w na stronach internetowych i w mediach społecznościowych niedzielą Mszę Świętą oraz inne nabożeństwa i modlitwy. Podczas liturgii niedzielnej i świątecznej należy zawsze głosić homilię, która powinna być starannie przygotowana (najlepiej na piśmie!). **Przypominam, że liturgia Mszy Świętej może być jedynie transmitowana na żywo. Wcześniejsze nagrania, które co do realnego czasu transmisji mogą wprowadzać wiernych w błąd, należy usunąć w ciągu najbliższych 5 dni.**

15. Polecam, aby raz w miesiącu w każdym kościele i kaplicy odprawić Mszę Świętą ze specjalnego formularza „W czasie pandemii”, z zachowaniem przepisów liturgicznych. Termin i godzinę Eucharystii należy podać wiernym.
16. Zachęcam do kontynuowania ufnej modlitwy o ustanie epidemii, zdrowie i deszcz poprzez śpiew Suplikacji oraz codzienny Różaniec o godzinie 20.30.
17. Proszę, aby na stronach internetowych parafii utworzyć ikonę, zawierającą teksty modlitw w czasie epidemii do indywidualnego odmawiania przez wiernych.
18. Bardzo proszę, aby w czasie epidemii nie utracić kontaktu z prasą katolicką. Polecam zwłaszcza Gościa Niedzielnego – także w wydaniu elektronicznym.
19. Kuria Metropolitalna Gdańska będzie czynna od poniedziałku do piątku w godz. od 9.00 do 13.00. Sprawy bieżące, które nie wymagają osobistego przybycia do Kurii, proszę załatwiać drogą telefoniczną oraz za pośrednictwem e-maila.
20. Stopniowe znoszenie ograniczeń nie może zwolnić nas z wytężonej troski o zdrowie i życie wiernych realizowanej w duchu chrześcijańskiej miłości Boga i bliźniego, dlatego polecam aby właściwie, odpowiedzialnie i z całą starannością egzekwować przepisy odpowiednich władz i służb.
21. Ponownie dziękuję kapłanom, osobom życia konsekrowanego i świeckim współpracownikom za organizowaną w tym trudnym czasie liturgię i umożliwienie szerokiemu gronu wiernych przeżywania Eucharystii w łączności ze wspólnotą parafialną. Wyrażam także wdzięczność za zorganizowanie dodatkowych adoracji Najświętszego Sakramentu i stworzenie okazji do indywidualnej modlitwy. Dziękuję za systematyczne dyżury w konfesjonale i stworzenie w tym trudnym czasie dodatkowych okazji do spowiedzi św. Szczególnie dziękuję za uaktualnianie stron internetowych, umieszczane modlitwy, materiały duszpasterskie, filmy religijne itp. Niezwykle cenne są dodatkowe inicjatywy związane z uruchomieniem skrzynek kontak-

towych czy telefonów dla osób potrzebujących duchowego wsparcia.

Szczególne podziękowania kieruję do katechetów za odpowiedzialne i kompetentne włączenie się w dzieło katechizacji szkolnej i sakramentalnej realizowane drogą internetową.

22. Licznym wspólnotom kapłańskim i zakonnym dziękuję za włączenie się w codzienną modlitwę solidarności Kościoła w Polsce poprzez wspólne odmawianie różańca. Żywię nadzieję, że ta ufna modlitwa przyczyni się do ustania pandemii, a także umocni nas w jedności wiary.
23. Pragnę także podziękować wszystkim wiernym Archidiecezji Gdańskiej za wszelkie przejawy miłości bliźniego oraz za ofiary przekazywane na Caritas i na utrzymanie parafii.

Wszystkie dotychczasowe dokumenty i wskazania odnoszące się do stanu epidemicznego i przekazane już przez Kurie Metropolitalną Gdańską zostają utrzymane w mocy, o ile nie stoją w sprzeczności z postanowieniami zawartymi w niniejszym Dekrecie.

+ Sławoj Leszek Głódź
Arcybiskup
Metropolita Gdański